

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-14-0647****Rozvoj inkluzivity podnikania vybraných znevýhodnených skupín na Slovensku: pragmatický prístup**Zodpovedný riešiteľ **prof. Ing. Anna Pilková, PhD., MBA**Príjemca **Univerzita Komenského v Bratislave - Fakulta managementu**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta managementu, Katedra stratégie a podnikania

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

Nie je relevantné pre tento projekt.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

Nie je relevantné pre tento projekt.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

Vedecké a odborné monografie:

Pilková, A., Holienka, M., Reháč, J., Kovačičová, Z., Komorník, J., Mitková, L., Mikuš, J., Letovanec, M., Smoroňová, T. a Klimáček, P. (2017) Inkluzivita podnikania na Slovensku: stav a vývojové tendencie. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave. ISBN 978-80-223-4442-5.

Pilková, A., Holienka, M., Kovačičová, Z., Reháč, J. (2016) Komerčné, sociálne a inkluzívne podnikanie na Slovensku. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta managementu. ISBN 978-80-223-4230-8.

Vedecké práce v karentovaných časopisoch:

Červený, J., Pilková, A., Reháč, J. (2016). Senior entrepreneurship in European context: key determinants of entrepreneurial activity. In Ekonomický časopis, Vol. 64, No. 2, s. 99-117.

Muehlboeck, M., Warmuth, J.-R., Holienka, M. and Kittel, B. (2018) Desperate entrepreneurs: no opportunities, no skills. In International Entrepreneurship and Management Journal, Vol. 14, No. 4, s. 975-997.

Rippa, P., Feruzzi, G., Holienka, M., Coduras, A., Capaldo, G. (2019) What supports and what hinders engineering student entrepreneurs? Finding different recipes using a configuration approach. In Journal of Small Business Management. Článok prijatý v revidovanej verzii (na základe prvotného „revise&resubmit“) na opätovné posúdenie.

Ďalšie vedecké publikácie:

Mikuš, J. a Pilková, A. (2018) Overview of impact evaluation methods of public sector initiatives. In Comenius Management Review, 12(1), s. 5-21.

Pilková, A. a Holienka, M. (2017) Entrepreneurship development in Slovakia. In Sauka, A. a Chapurenko, A. (eds.) Entrepreneurship in Transition Economies. Diversity, Trends, and Perspectives. Cham: Springer, 2017, s. 225-241.

Pilková, A., Holienka, M. a Jančovičová, Z. (2017) Investigating Youth Entrepreneurial intentions' Drivers in Visegrad Countries. In Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis, Vol. 65, No. 6, s. 2055-2065.

Pilková, A., Jančovičová, Z., Kovačičová, Z. (2016). Inclusive entrepreneurship in Visegrad 4 countries. In Procedia - Social and Behavioral Sciences, Vol. 220 (2016), s. 312-320. Amsterdam: Elsevier.

Pilková, A., Kovačičová, Z. Specifics of the entrepreneurial activities of Slovaks: Evidences based on GEM research. In Procedia Economics and Finance. 2015. Vol. 34 , S. 368-375. Amsterdam: Elsevier.

Metodiky a expertné správy:
Komplexná metodika rozvoja inkluzivity podnikania žien, mladých, seniorov a migrantov na Slovensku.
Country level assessments of inclusive entrepreneurship policies and programmes. Slovakia. Expertná správa pre OECD
Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes, Slovak Republic 2017. Expertná správa pre OECD
Inclusive Entrepreneurship Policies, Country Assessment Notes, Slovak Republic 2018. Expertná správa pre OECD

Uplatnenie výsledkov projektu

Projekt INKLUPOD svojimi výsledkami vytvoril nielen rozsiahlu poznatkovú bázu k problematike inkluzivity podnikania žien, seniorov, mladých a migrantov (i keď individuálne poznatky existovali, doposiaľ nebola tejto problematike venovaná ucelená a systematická pozornosť), ale aj súbor analytických dokumentov (slúžiacich pre užívateľov najmä z radov tvorcov politik a podporných programov) a tiež aplikačnú komplexnú metodiku rozvoja inkluzivity podnikania, vrátanie nástrojov a príkladov aplikácie. Vzhľadom na svoj charakter a v súlade so zameraním projektu výsledky sú a budú uplatňované predovšetkým na úrovni tvorcov podnikateľských a politik (všeobecne alebo vo vzťahu k jednotlivým skupinám) a tvorcov politik v priereze s podnikaním so zameraním na príslušné znevýhodnené skupiny. Ide predovšetkým o Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR alebo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Okrem úrovne tvorcov politik výsledky nachádzajú a budú nachádzať uplatnenie na úrovni tvorcov a poskytovateľov podporných programov a iniciatív z vládneho aj mimovládneho sektora. Konkrétne, výsledky boli uplatnené v rámci podporných programov Slovak Business Agency, ďalej v spolupráci s International Organization for Migration, ako aj v spolupráci s Centrom ďalšieho vzdelávania UK. Taktiež, v priamej súvislosti s vytvorenou poznatkovou bazou boli realizované expertné aplikačné projekty - analýzy problematiky podnikania žien pre Nadáciu VÚB, aplikácia hodnotenia spoločenského dopadu pre Nadáciu Generali či aplikácia rozvoja podnikavosti mladých znevýhodnených pre Nadáciu Pontis. Okrem toho, významným východiskom uplatnenia výsledkov (či už poznatkov, alebo konkrétnych metodík a nástrojov) je vytvorenie širokej platformy stakeholderov v rámci problematiky inkluzivity podnikania, v rámci ktorej je riešiteľské pracovisko rozpoznávané ako expertný tím pre túto problematiku. Výsledky našli tiež uplatnenie v medzinárodnom kontexte, keď riešiteľského pracovisko bolo pozicionované ako partner v problematike inkluzivity podnikania vo vzťahu k OECD a Európskej komisii, čoho dôkazom je aj opakované spracovanie expertných hodnotiacich správ a účasť v expertných skupinách a paneloch. V neposlednom rade, jedným z východísk pre uplatnenie výsledkov projektu bolo identifikovanie konkrétnej inštitúcie s relevantnými kompetenciami a zdrojmi, ktorá by si z pohľadu tvorby politik a podporných programov mala osvojiť agendu podpory rozvoja inkluzivity podnikania, stať sa jej koordinátorom a prispievať k jej implementácii naprieč vládny a verejným sektorom. Ako najvhodnejšia bola identifikovaná Slovak Business Agency, ktorá je zároveň spoluriešiteľskou organizáciou v rámci projektu, čo zvyšuje potenciál udržateľného uplatnenia výsledkov. Súčasne, vytvorením rámcového návrhu koncepcie Centra rozvoja inkluzivity podnikania na FM UK bolo vytvorené východisko uplatnenia, ďalšieho rozvíjania a aplikácie poznatkov najmä po stránke výskumnej a poradenskej.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

V rámci riešenia projektu INKLUPOD sa podarilo úspešne naplniť jeho hlavný cieľ a z neho vychádzajúce čiastkové ciele. Bola uskutočnená analýza stavu a vývoja inkluzivity podnikania na Slovensku a tiež analýzy existujúcich poznatkov, politík a iniciatív podpory inkluzivity podnikania na Slovensku aj v zahraničí, predovšetkým v Európe. Využité boli dáta GEM, existujúce sekundárne dáta, rozsiahle vlastné získané primárne kvantitatívne dáta, vlastné získané kvalitatívne dáta ako aj existujúce vedecko-odborné poznatky a vstupy od relevantných stakeholderov. Na úvodnú analýzu nadviazal proces monitorovania stavu inkluzivity podnikania a udržiavania prehľadu a aktualizácie poznatkov. V nadväznosti na poznatky komplexnej analýzy bola navrhnutá, finalizovaná a verifikovaná Komplexná metodika rozvoja inkluzivity podnikania žien, mladých, seniorov a migrantov na Slovensku, ktorá obsahuje jednak všeobecnú metodiku rozvoja inkluzivity podnikania, ako aj jej špecifikácie pre jednotlivé znevýhodnené skupiny a dopadovú štúdiu v podobe inštrukcií pre monitorovanie a hodnotenie programov vrátane nástrojov potrebných na monitorovanie a hodnotenie dopadov projektov inkluzivity podnikania. Ďalej boli navrhnuté a realizované pilotné projekty formou nadviazania na prebiehajúce iniciatívy, vychádzajúc z poznatkov o stave inkluzivity, identifikovaných bariér a slabých stránok, dostupných možností realizácie, a vzhľadom na existujúce zdroje tretích strán, resp. existujúce výzvy. Bolo realizované celkové zhodnotenie ako aj kvantitatívna štúdia merania dopadu štyroch pilotných projektov. Napokon, bol vypracovaný rámcový návrh koncepcie Centra rozvoja inkluzivity podnikania na FM UK.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The main goal as well as the related partial goals of the INCLUENT project were successfully accomplished during its implementation. We executed the analysis of the state and development of inclusive entrepreneurship in Slovakia together with the analysis of existing knowledge, policies and support initiatives in Slovakia and abroad, mainly in Europe. We used the GEM data, existing secondary data, extensive primary dataset created through own data collection, own primary qualitative data as well as existing academic and expert knowledge and inputs from relevant stakeholders. The initial analysis was followed by the monitoring process aimed at monitoring the state of inclusive entrepreneurship and maintaining an overview about recent related knowledge. Based on the findings of the analysis, we have proposed, finalized and verified the Comprehensive methodology for development of inclusive entrepreneurship of women, seniors, youth and migrants in Slovakia. It contains the general methodology for development of inclusive entrepreneurship, as well as its specifications for respective target groups and impact assessment study in form of instructions for program monitoring and evaluation, including required tools for impact assessment and monitoring. Further, we have determined the pilot projects in connection with the ongoing initiatives, based on findings on inclusive entrepreneurship in Slovakia, identified barriers and weaknesses, and available options for their implementation considering the accessible third-party resources or existing calls. In total, four pilot projects were implemented, and their overall evaluation and quantitative impact assessment were conducted. Finally, we have created a framework concept of the Centre for the development of inclusive entrepreneurship at the FM CU.